

HEGRAS INNVIRKNING PÅ EN ØRRETBESTAND I BEKK

En hypotese av Tore Guthu

Hvorvidt hegrebestanden har økt de siste 20 årene eller ikke skal undertegnede ikke uttale seg om. Bestandstallene er gamle og varierende. Den lever og hekker i kolonier langs kysten og i innlandet. Det man imidlertid ser er stadig flere hegrer har inntatt våre små sjøørret-førende vassdrag i sitt næringssøk. Hvorvidt dette skyldes mindre fisk i Hegras tradisjonelle beiteområder og spesielt deltaområder i våre fjorder eller ikke, kan man jo spekulere i. I tillegg til dette ser man nå også stadig mer mellomskarv oppover i nevnte vassdrag. Dette må nødvendigvis ha en innvirkning på yngelbestanden av sjøørret. Undertegnede har gjort en beregning på Hegras inntak av fisk over en periode på 6 måneder. Det presiseres at dette kun er en beregning og at det ikke ligger noen vitenskapelig forskning bak konklusjonene.

I beregningene er det brukt data fra 1 prøvestasjon i et vassdrag i Sandefjord i 2020. Tetthet pr. 100 m² på denne stasjonen er 140 stk. fisk. Gjennomsnitt for 8 prøvestasjoner i 3 vassdrag er 143,6 fisk pr. 100m². Det bør derfor gi et godt grunnlag i dette oppsettet.

Det er tatt utgangspunkt i at en hegre spiser 400gr.mat pr. døgn for å opprettholde energibalansen. Videre at 50% av matinntaket er annen føde en fisk. Det betyr at 1 Hegre spiser 200 gram fisk pr. døgn. Det er videre tatt høyde for at 50% av fisken den spiser er 1+. Snittvekt pr. fisk er satt til 14,5 gram. Snitt 1+ = 23 gr. og snitt 0+ er 6 gram.

Det betyr videre at **1 stk. hegre** spiser 13,7 fisker pr.døgn. Det blir 411 stk. fisk pr. 30 dager. I løpet av 6måneder (mai -oktober/ 184 dager) blir dette **2.520,8 fisker**.

Dersom vi bruker malen som nevnt på 140 fisk pr. 100m², justerer denne til lengde og breddemeter bekk, blir regnestykket for et bekkestrekk på 100 m. som følger:

Lengde	Bredde	M2	Fisk pr.100m2	Fisk bekkelengde 100m
35m	2,7m	94,5m ²	140stk	378 stk

Det betyr videre at dersom en hegre klarer å fange alle fiskene på strekket, har den spist det tomt for fisk i løpet av 21 -22 dager (100 bekk = 378yngel / inntak 411yngel pr. 30 døgn). Dersom hele bekkens lengde har samme kvalitet med tanke på yngeltetthet, vil denne Hegra kunne tømme et strekk på 652 meter i løpet av en 6måneders periode.

Som nevnt er dette bare hypotetisk tanke / beregning. Den påpeker imidlertid at Hegra sannsynlig har en stor innvirkning på yngelbestanden i disse små bekkene. Dersom man tenker det står 4 stk. hegrer i en bekk forsvinner det 10.083 yngel i løpet av denne 6 mnd. perioden. Da er det sansynlig ikke så mange igjen. Nå er det jo ikke slik at en bekk har samme produksjonspotensiale i hele bekken. Ofte er det kun få mindre områder som er gode gyteområder. Oppveksthabitater varierer også i kvalitet. Tettheten av yngel vil også variere. Poenget er imidlertid at det forsvinner en god del yngel når det gjelder predasjon fra

Hegre. I tillegg kommer predasjon fra mink i vassdraget og skarv i munningsområdene. Skarven har vi nå også observert oppover i bekkene. Nå ønsker vi jo et rikt biologisk mangfold i alle habitater, men en økende bestand av predatorer gir nødvendigvis økt predasjon. Nevnte arter har også svært få fiender, så naturlig avgang er nok den største dødlighetsfaktoren. Så lenge det er mat nok, vil bestandene øke uten predasjonstrykk eller avskyting. Et dilemma for statsforvalteren og direktoratet gjeldene tilskudd til fisketiltak ?

